

De Vrijbrief brengt u elke twee maanden nieuws over levens- en maatschappijbeschouwingen als het objectivisme en het libertarisme.

INDIVIDUELE EN MAATSCHAPPELIJKE BELANGEN

Niemand betaalt graag belastingen en niemand houdt er van dat anderen komen neuzen in hun zaken.

Hoe komt het dan toch dat de belastingen steeds maar stijgen? Dat de overheidsinmenging alsmaar toeneemt?

Een van de voornaamste oorzaken is wel te vinden in het feit, dat wij alleen protesteren als het over onze eigen centen gaat en over onze eigen vrijheid. Het is niet onze gewoonte te protesteren, eerder integendeel, als het om onze medeburgers gaat. Zolang de overheid het geld, dat zij altijd kan gebruiken maar bij een ander gaat halen, kan het onze koude kleren niet raken. Zolang zij haar willekeur maar uitwerkt op de vrijheid van anderen, zolang kan zij op onze steun rekenen. Of toch minstens geen last hebben met ons.

Maar wij vergeten, dat wij allemaal eens aan de beurt komen. Niets is meer wisselvallig in een democratie dan de partijen aan de macht, en de mensen, die het voor het zeggen hebben. Wat wij moeten bestrijden is het principe. Het principe, dat de overheid naar willekeur over de vrijheid, het inkomen en het eigendom van de burgers mag beschikken. Naar willekeur volgens de toevallige meerderheid, die aan de macht is. Dat is de enige waarborg dat wij morgen niet aan de beurt komen.

Om enkele concrete voorbeelden te geven: de burgers met lagere inkomens verzetten zich niet tegen het feit, dat hogere inkomens worden belast of dat de belasting daarop wordt verhoogd. Maar zij verliezen uit het oog, dat een overheid die de tering niet naar de nering kan zetten er op een gegeven ogenblik onvermijdelijk toe komt ook de lagere inkomens te belasten. Ook bestaat er de mogelijkheid, dat zij morgen zelf meer verdienen. En tenslotte is er de inflatiewerking, die maakt dat hun inkomen in geld steeds stijgt, zonder dat het in waarde stijgt, zodat ook zij steeds zwaarder worden belast.

De juiste houding is te protesteren tegen elke belastingverhoging, wie er ook het slachtoffer van is. En zich in te zetten voor een verlaging van de staatsuitgaven. Dat wil zeggen, voor het principe dat het niet de rol is van de overheid o.m. engelbewaarder en/of Sinterklaas te spelen. Het is niet haar rol van sommigen af te nemen om uit te delen aan anderen.

Zo is er nu bijv. een aktie aan de gang, die uitgaat van een organisatie voor zelfstandigen, die een verhoging wil van het staatspensioen, toegekend aan zelfstandigen. En tegelijkertijd wil zij een verlaging van de belastingen. Het is duidelijk, dat beide eisen met elkaar in tegenspraak zijn. Want iemand moet die verhoogde pensioenen betalen. Al slaagt men er vandaag in de financiering ervan op anderen af te schuiven, dan is het zeker, dat men morgen de terugslag krijgt.

vervolg zie blz. 2

+++++
Ieder mens heeft een onvervreemdbaar recht op zijn eigen leven, vrijheid en eigendom. De aantasting van de rechten van de mens primair bestaat uit het initiëren - of uit de bedreiging tot initiëren - van geweld tegen het individu.
+++++

De juiste houding is de staat te vertellen dat de zelfstandigen groot genoeg zijn om zelf te beslissen wát zij willen verzeke- ren, wélke risico's bij wélke maatschappij en volgens wélke voorwaarden. Aangepast aan hun eigen behoeften. En dat daar nie- mand anders zijn neus hoeft in te steken. Zeker niet een staat, die als enig middel de dwang kent. Een dwang waartegen het bij de wet verboden is zich te verzetten.

Een andere illustratie kan men vinden bij de loontrekkenden. Zij zullen nooit pro- testeren als de overheid beslist de socia- le lasten te verhogen. Op voorwaarde dat de verhoging tenlaste is, zoals men wil doen voorkomen, van de werkgever. Het is echter toch duidelijk, dat dit maar een drogreden is. Voor de werkgever is het toch gelijk aan wie hij die sociale bij- dragen betaalt. Wat hem betreft kan hij ze toch even goed in handen van zijn werknemers betalen. Het is dan toch de werknemer die de verhoging moet produ- ceren?

En wat met de vestigingswet, waardoor de overheid bezig is alle beroepen te regle- menteren tot dat van handelaar in dweilen en vodden toe.

Op het ogenblik dat b.v. het beroep van timmerman aan banden wordt gelegd, is er niemand die protesteert. De gevestigde niet, omdat zij er geen hinder van on- dervinden. Zij worden automatisch erkend en zien er eerder een voordeel in, omdat zij nl. denken dat er dan minder timmer- lieden zullen bijkomen. Hetgeen trouwens zoals blijkt uit de praktijk, onjuist is.

Ook de andere burgers protesteren niet. Zij oefenen immers een ander beroep uit. Maar degenen, die wel getroffen worden, die kunnen niet protesteren. Dat zijn de burgers van morgen. De kinderen, scho- lieren en studenten van vandaag. Zij zijn het, die alle door de bureaucraten uitge- dachte examens moeten afleggen en aan al de nieuwe bureaucratische formaliteiten moeten voldoen. Zij zijn het die jaren van hun leven verliezen als zij er niet doorraken. Of als zij van beroep moeten veranderen, omdat blijkt dat er te veel timmerlieden zijn of omdat het beroep achterhaald is door modeverandering of technische ontwikkelingen. Hoe kan men

nu precies van te voren weten hoeveel mensen een bepaald beroep een broodwin- ning kan bezorgen? En wat moet diegene doen die van beroep wil veranderen of dient te veranderen als alle beroepen gereglementeerd zijn?

Maar, zo zeggen wij, dat heeft geen be- trekking op ons. Vandaag is het niet ons probleem. Morgen zien wij wel weer en overmorgen zijn wij allemaal dood.

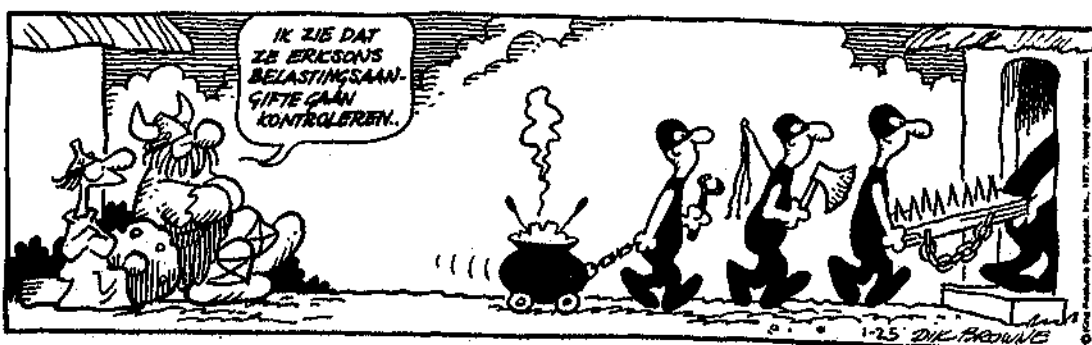
Intussen wordt onze vrijheid steeds ver- der beperkt, wordt ons inkomen steeds verder onteigend en wordt het leven ons steeds moeilijker gemaakt. En als wij daar iets aan willen doen, dan is een eerste stap niet meer onverschillig te blijven voor gelijk welk overheidsop- treden, al hebben wij er niet onmiddellijk zelf last van. Dan is het nodig, dat wij beseffen dat elke inmenging van de overheid in onze economie gebeurt ten koste van iemands vrijheid, van ie- mands inkomen, van iemands eigendom. En dat wij onvermijdelijk allemaal eens aan de beurt komen. Dat wij allemaal te lijden hebben van het onrecht aan ge- lijk wie onder ons aangedaan. En dat wij geen steun mogen verwachten van anderen om onze belangen te verdedigen, als wij niet eerst onze steun gegeven hebben toen het om hun belangen ging.

Een samenleving gebaseerd op vrije sa- menwerking is geen jungle. In een vrije samenleving slaan de burgers de handen ineen om rijkdom te produceren. Rijk- dom, die zij vrij onder elkaar verdelen volgens vrij aangegane overeenkomsten. Ieder volgens zijn bijdrage in de pro- ductie volgens zijn prestaties en zijn capaciteiten. Waarvan hij zelf de waarde heeft vastgesteld.

De overheid wil ons doen geloven, dat het dank zij haar inmenging is, dat het niet om een jungle gaat. Maar zij is het die met dwang te werk gaat. Die door middel van wetten, waarachter de dreig- ing van geweld, geldboete en gevange- nisstraf staat van sommigen afneemt om te geven aan anderen of om zelf te ver- bruiken. Haar recht is dat van de sterkste.

Hagar de Verschrikkelijke

door Dik Browne

Oorzaak van deze toestand is mede de wijd verbreide, onjuiste opvatting, dat rijkdom alleen kan worden verworven ten koste van anderen.

Niets is echter minder waar. Eerlijk verworven rijkdom wordt geproduceerd, niet afgenomen. Het wordt gecreëerd, niet verworven door in beslag te nemen of door te onteigenen. Rijkdom produceren is een prestatie. Deze dwangmatig afnemen van diegenen, die hem geproduceerd hebben, is het tegendeel.

F.D.

+++++

DE VARA VAN DE HALVE WAARHEID

Enige weken geleden verscheen het TV-programma "WERK".

Voor dit programma had de VARA één van de personeelsleden van de Hoogovens uitgekozen om zijn mening te vernemen over het werken bij Hoogovens.

Meerdere malen werd tijdens de uitzending gezegd, dat op het bedrijf niet mocht worden gefilm. Was dat de hele of de halve waarheid?

Het was de halve waarheid. Wat is er namelijk gebeurd? De programmamakers hebben Hoogovens benaderd met de mededeling "We maken een kritisch programma en interviewen daarin een van uw medewerkers. Mogen wij op het bedrijf filmen?". Het antwoord van Hoogovens was: "Ja, u mag bij ons op het terrein opnamen maken, maar dan verwachten wij van de VARA, dat de journalistieke regel van woord en wederwoord wordt toegepast". Dit houdt in dat verschillende meningen naast of tegenover elkaar worden gezet, op basis waarvan de kijker zelf een mening kan vormen. Het VARA-antwoord was bij herhaling: "De VARA heeft geen boodschap aan de mening van Hoogovens, het gaat ons om 'onze maatschappijvisie'".

Het bedrijf hanteert een beleid van openheid. Bij Hoogovens zijn de nieuwsmedia in principe dan ook ALTIJD welkom, mits bovengenoemde journalistieke regel van woord en wederwoord wordt toegepast.

De VARA heeft dus in dit geval als het ware voor zichzelf de deur dichtgedaan. Hoogovens vindt dat de VARA dat er best bij had mogen vertellen. Maar die hele waarheid past kennelijk niet in de opzet van het VARA-programma.

+++++

UITSPRAAK

Prof. Dimitri Manuilskiy, eens leraar aan de "Lenin-school voor Politieke Oorlogsvoering" (!) te Moskou en later leider van de "Komintern" heeft in de dertiger jaren reeds gezegd:

"De strijd op leven en dood tussen communisme en kapitalisme is onvermijdelijk. Heden zijn wij nog niet sterk genoeg om

aan te vallen. Over 30 à 40 jaar (!!) zal voor ons het ogenblik gekomen zijn. Wij hebben een tactiek van verrassing nodig om tot de overwinning te komen. De bourgeoisie moet in slaap gewiegd worden. Daarom moeten wij de meest spectaculaire vredes-beweging lanceren waarvan men ooit gehoord heeft. Sensationele tegemoetkomingen, ongehoorde concessies. Dan zullen de stupiede en decadente kapitalistische landen dolgraag meewerken aan hun eigen vernietiging. Zij zullen gretig onze vrienden-hand grijpen. En zodra zij niet meer op hun hoede zijn, zullen wij ze met gebalde vuist verpletteren." (!!)

+++++

In de aankomende Vrijbrieven zullen wij een artikel publiceren door F. Bastiat over de grondslagen van het eigendomsrecht.

Eerst een korte beschrijving van de heer Bastiat, een van de eerste libertariërs in Europa.

Claude-Frédéric Bastiat:

Frédéric Bastiat werd geboren in Bayonne op 29 juni 1801. Hij bracht het grootste deel van zijn leven door in Mugron, een dorp tussen Dax en Saint-Sever in de Landes (Frankrijk).

De Revolutie van 1830 bracht hem in de lokale politiek. In 1844 verhuisde hij naar Parijs, waar hij hoopte met meer succes voor zijn liberale ideeën te kunnen strijden. De Revolutie van 1848 bracht hem definitief op het voorplan: hij werd verkozen, zowel voor de grondwetgevende als voor de wetgevende vergadering (enige tijd later). Als vicevoorzitter van de Commissie voor financiën had hij enige effectieve invloed op de besluitvorming. Hij nam deel aan het pacifistisch congres in augustus 1849 te Parijs, waarop over algemene ontwapening werd gesproken. Zijn zwakke gezondheid dwong hem echter een beter klimaat op te zoeken: hij overleed op 24 december 1850 te Rome.

Bastiat is vooral bekend om zijn polemische geschriften waarin hij zich een gepassioneerd voorstander toonde van de vrije markteconomie en van de economische analyse in de traditie van Smith, Say en Carey, en een fervent tegenstander van overheidsmonopolies, protectionisme en van de vele utopisch-socialistische ideeën, die in die tijd opgang maakten.

In 1846 stichtte hij de Association pour la liberté des échanges. Zijn belangrijkste werken zijn: Cobden et la Ligue, Sophismes économiques, Harmonies économiques (zeer geschikt als eerste kennismaking met de economische wetenschap.) Zijn grootste roem dankt hij echter aan zijn pamfletten. Van een van deze, Propriété et Loi vindt u hierna een vertaling.

ADVERTENTIES

THE WORLD GOLD ASSOCIATION

Wat doet de World Gold Association?

- zij steunt en vergroot de rol van goud als een zekere en veilige vorm van geld.
- zij beschikt over een onafhankelijk documentatie centrum over goud en aanverwante zaken.
- bij speciale gelegenheden en minstens elk kwartaal wordt een bulletin uitgegeven, dat onder meer investeringsmogelijkheden in goud aangeeft.
- zij brengt kopers en verkopers bij elkaar door gebruik te maken van een grote relatiekring en een specifiek adressenbestand.

Wat betekent dat voor u?

- wij kunnen u helpen aan alle informatie m.b.t. goud.
- wij ondersteunen u door het promoten van gezond en waardevast geld.
- u kunt abonnee worden en regelmatig ons bulletin ontvangen. U leest dan het laatste nieuws over goud en daarmee samenhangende investeringen.
- industrie en beleggers kunnen bij elkaar gebracht worden.

LIDMAATSCHAP

Er zijn verschillende klassen van leden om diegenen, die een groter belang hebben in goud de mogelijkheid te bieden de W.G.A. en dus haar doelstellingen meer te steunen.

Sponsors	\$500.-- per jaar
Ondersteunende leden	\$250.-- per jaar
Gewone leden	\$100.-- per jaar

Alle leden ontvangen onze plaquette met onze gouden regel: He who has the gold makes the rules.

World Gold Association
P.O. Box 4129
Lausanne
Zwitserland

STEUN DE VRIJHEID

- Wordt donateur van het Libertarisch Centrum;
- Werf nieuwe abonnee's voor De Vrijbrief;
- Werf nieuwe donateurs voor het Libertarisch Centrum;
- Door uw medewerking kan de Vrijbrief snel een maandelijks uitgave worden;
- Bezoek de kring-bijeenkomsten.

Panamex now has available Bullion coins in a range of metric weights in both Gold & Silver. Eight different coins are available at premiums as low as 3½% over spot. Two, five, ten and twenty-five gram Gold, and two, five, ten and twenty-five gram Silver. Write for free information and \$20 sample offer.

Europe: PANAMEX
Box 70
Route de Lavaux 103
1095 Lutry/Lausanne
Switzerland

North America (forwarding agents):
PANAMEX
5250 US 50 East
Carson City, NV 89701
U.S.A.

Far East: PANAMEX
1801 Aurora House
56-59 Connaught Rd.
Hong Kong

WERK MEE AAN DE VRIJHEID

Wordt actief lid van een locale kring, die eens per maand bijeen komt en discussieert over mogelijkheden om tot VRIJHEID te komen.

Er zijn kringen gevormd in Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Utrecht. Binnenkort zullen ook de kringen Heerlen en Haarlem bijeenkomen.

Geef u op bij:
Het Libertarisch Centrum
Postbus 5747
Amsterdam 1007 AS
Tel.: 020 - 44 27 37

INDIEN U BELANGSTELLING HEEFT OM EEN ADVERTENTIE TE PLAATSEN IN ONZE VRIJBRIEF, NEEMT U DAN CONTACT OP MET DE REDAKTIE VOOR PRIJZEN EN NADERE INLICHTINGEN. WIJ HEBBEN OOK BELANGSTELLING VOOR DIEGENEN, DIE EEN Z.G. RUIL-ARTIKEL WILLEN PLAATSEN IN DE VRIJBRIEF.

GOUD

De goudprijs steeg in 1½ maand van f 15.460,-- tot f 18.540,-- per kg, oftewel bijna 20%. Wat nu?

Door te zeggen: het werd eind februari al in de Vrijbrief aangeraden, komen wij er natuurlijk niet.

"Had ik maar", helpt u vandaag ook niet.

Op deze plaats is het moeilijk om harde adviezen voor "handelaars" of "hanteerders" (zie mijn vorig artikel) te geven, omdat dit artikel minstens een maand voor publicatie geschreven dient te worden. Om u op het riskante beleggingspad toch steun te geven, hier dan wat feitelijke achtergronden over goud; zodat u zich een mening kunt vormen.

Specifieke aan- of verkoopadviezen zou u dan eventueel aan mij kunnen vragen.

- De V.S. hebben hun maandelijkse goudverkoop gehalveerd. Het Internationaal Monetair Fonds heeft ook zijn goudverkoop verminderd (bij de laatste IMF veiling werd 3 maal zo veel gevraagd dan aangeboden).
- Een nog steeds stijgende inflatie in de meeste landen zal tot een hogere goudprijs leiden.
- De vraag naar goud is de laatste jaren sterk gestegen. Niet alleen in tonnen (1121 in 1975 tot 1716 ton in 1978), maar ook in dollars. Er wordt een toename van de vraag verwacht o.a. van arabieren, die ineens veel meer papieren dollars krijgen, dan ze verwacht hadden.
- Voor de 80-er jaren voorzie ik alleen maar tekorten in beschikbaar goud, gezien de dalende produktie in Zuid-Afrika en aanbiedingen van de V.S. Een verdubbeling van de goudprijs tussen nu en 1983 is zeer reëel. Dit betekent een jaarlijks inkomen van +19%.
- Onder de meeste beleggingsadviseurs heerst de mening, dat goud dit jaar \$300 per troy ounce kan halen (nu \$275 en in april was het \$233). Gezien de snelheid en kracht waarmee goud naar de \$275 is gegaan, lijkt \$325 dit jaar mogelijk en voor 1980 behoort \$400 zeker niet tot de onmogelijkheden.

Het bovenstaande wil niet zeggen, dat goud alleen maar in waarde kan stijgen. Reakties zullen zeker plaatsvinden. In de huidige sterke markt lijken reakties van \$40 naar beneden wel het maximum.

Als wij dan ook nog konkluderen, dat goud niet eenvoudig bijgedrukt kan worden door regeringen, die geld nodig hebben, dan is aan u de keus waar u het meest vertrouwen in heeft: regeringen of een objectieve waarde!

.....
The trouble is, money doesn't talk anymore.
It just goes without saying.
.....

Hoe kunt u goud kopen, of uw investering op goud baseren?

1. Vanzelfsprekend: ga alleen met vertrouwde mensen of instanties om.
2. Informeer bij verscheidene instanties wat de totale prijs is. Commissies kunnen zeer verschillend zijn en hangen natuurlijk ook af van de hoeveelheid die u koopt of verkoopt.
3. Bepaal vooraf waar u uw goud wilt hebben. Het is gemakkelijker om goud bijv. in Zwitserland te kopen dan in Nederland en het dan te vervoeren.
4. Voor kleine investeerders zijn gouden munten de meest geëigende vorm. Bij munten zit er een premie op de goudprijs, die afhangt van de zeldzaamheid van de munt. De premie varieert van laag, bij Krugerranden, tot zeer hoog bij bijv. sommige griekse munten. Binnenkort komt de firma Panamex met kleine muntjes in grammen uit. De premie is de laagst mogelijke, waarbij een groot voordeel is, dat ze ook in kleine denominaties gekocht kunnen worden.
5. Bij sommige banken in Nederland en Zwitserland kunt u een z.g. goudrekening openen. Bedragen, die u op zo'n rekening stort worden omgezet in grammen goud. Een nadeel van deze relatief goedkope methode is, dat u het goud niet vrij beschikbaar heeft; het ligt bij de bank in depot.
6. Als u de smaak te pakken heeft en meer wilt investeren: koop dan goud met geleend geld. Bijv. als volgt. U koopt voor f 1.000,-- goud bij de bank. De bank houdt uw goud in depot. Met dit goud als onderpand kunt u geld lenen om voor + f 500,-- extra goud te kopen. De rente die u over die f 500,- moet betalen is belasting aftrekbaar. Als goud dan bijv. 15% stijgt en de rente is 10%, verdient u in dit geval netto zo'n f 50,-- of 5% extra.
7. Mogelijkheid 6 kan ook in het groot gedaan worden. Was bij 6 de borg 50%, op de goederentermijnmarkt is deze 10%, dus met \$2.000 kunt u hier gebruik maken van \$20.000. De winst en verlies kansen zijn daardoor veel groter.
8. Goud opties. Het idee is hetzelfde als bij 7 (een zeer kleine borg), maar het maximum bedrag, dat u kunt verliezen, is het bedrag dat u voor de optie heeft betaald. Dit in tegenstelling tot de termijnmarkt, waar het risico veel groter is.
9. Een aparte en eigen wereld vormen de goudmijnaandelen. Het zou te ver voeren om in een algemeen artikel als dit hier diep op in te gaan. Toch wil ik nog opmerken, dat hierbij vele interessante mogelijkheden bestaan. Niet in het minst door de hoge dividend-uitkeringen, 15-25% zijn beslist geen uitzondering.

Hopend een tipje van de goudsluier voor u opgelicht te hebben, wens ik u een gouden libertarische toekomst.

ir L.H.M. Jongen
World Gold Association, Lausanne

OVER DE GRONDSLAGEN VAN HET EIGENDOMSRECHT

INLEIDING

Dank zij het vertrouwen van mijn medeburgers mag ik nu de titel van Wetgever voeren. Ik zou deze titel zeker geweigerd hebben indien ik hem had begrepen in de zin die Rousseau eraan gaf:

"Hij die het aandurft een samenleving in te richten moet zich in staat voelen de menselijke natuur te veranderen, ieder individu, dat op zich een volmaakt en gesloten geheel is, te transformeren in een deel van een groter geheel, waaruit dit individu in zekere zin zijn leven en zijn essentie puurt; de fysieke constitutie van de mens te wijzigen en te versterken.... Is een groot vorst een zeldzaamheid, wat moet men dan denken van een groot wetgever?! De eerste hoeft enkel maar uit te voeren wat de ander moet ontwerpen. De wetgever is als de uitvinder van een machine; de vorst als de werkmans die de delen samenvoegt en de goede werking van het geheel controleert."

Rousseau, die ervan overtuigd was dat de samenleving een menselijke uitvinding is, moet wel een ereplaats toekennen aan de wet en de wetgever. Tussen de wetgever en de rest van de mensheid zag hij de afstand, of beter: de afgrond, die de ingenieur scheidt van de dode materie waaruit de machine is samengesteld. Volgens hem behoort de wet vorm te geven aan de mensheid, te beslissen over het al dan niet instellen van het eigendomsrecht. Volgens mij bestaan samenleving, personen en eigendommen vóór de wetten. Ik zal mij hier tot één onderwerp beperken en stellen dat de instelling van de eigendom de bestaansreden is voor de wetten en dat het eigendomsrecht helemaal geen schepping van de wet is.

+++++

"OF COURSE WE ONLY ROB THE RICH! AFTER THE TAX COLLECTOR FINISHES WITH THEM, THE POOR HAVE NOTHING LEFT TO STEAL..."

De tegenstelling tussen deze twee opvattingen is radicaal. De gevolgtrekkingen uit de ene stelling wijken steeds meer af van deze uit de andere. Sta mij dus toe dat ik het probleem heel precies omschrijf.

Ik moet de lezer eerst verwittigen, dat ik de term 'eigendom' in zijn algemene betekenis begrijp en niet in zijn beperkte betekenis van eigendom van onroerende goederen, zoals land en huizen. Ik betreur het - en ik meen hier te mogen spreken voor alle economen - dat het woord 'eigendom' onwillekeurig het idee van grondbezit oproept. Ik versta onder het begrip 'eigendomsrecht' het recht van de handelende mens op de waarde die hij door zijn handelingen geschapen heeft.

Dit gezegd zijnde kunnen wij ons de vraag stellen of dit recht een creatie van de wet is ofwel iets dat vóór de wet bestaat en er de bestaansreden van is? Wij kunnen ons de vraag stellen of de wet aan de basis van het eigendomsrecht ligt dan wel dit recht aan de basis van de wet? In het eerste geval is het niet meer dan normaal dat de wetgever het als zijn taak beschouwt, naar eigen goeddunken, het eigendomsrecht te omschrijven, te wijzigen of zelfs op te heffen; in het tweede geval behoort hij zich te beperken tot het waarborgen en doen eerbiedigen van dit recht.

+++++

Inflatie is een economische neutronenbom. Alles op uw bankrekening wordt er door vernietigd, terwijl de cijfers in tact blijven.

+++++

In de voorbeschouwing van een ontwerp van grondwet, opgesteld door een van de grootste denkers van deze tijd, Lamennais, lees ik deze woorden:

"Het Franse volk verklaart het bestaan te erkennen van rechten en plichten, die voorafgaan aan en belangrijker zijn dan alle positieve wetten en er volledig onafhankelijk van zijn.

"Deze rechten en plichten, wier onmiddellijke grondslag God zelf is, kunnen samengevat worden in het drieledig dogma: Gelijkheid, Vrijheid, Broederschap."

Ik vraag mij af of het eigendomsrecht niet een van deze rechten is, die verre van hun bestaan te danken aan de wet, de wet voorafgaan en er de bestaansreden van zijn?

Dit is niet, zoals men zou kunnen geloven, een subtiel en weinig belangrijke vraag. Zij is verstrekkend en fundamenteel. De oplossing ervan is van het grootste belang voor de samenleving en ik hoop, dat de lezer zich daarvan overtuigd zal hebben wanneer ik klaar ben de vergelijking van de twee systemen in kwestie, zowel wat betreft hun oorsprong als voor wat betreft hun gevolgen.

wordt vervolgd.